

Já jsem všechno dělal od malička nohama, takže jsem o psaní ústy ani nepřemýšlel. Bylo to prostě přirozené.

• **A co spolužáci? Nedělali si z vás leg-raci?**

Zpočátku ano, ale pak si na to postupně zvykli.

• **Člověk používá při komunikaci, při běhu nebo chůzi ruce. Jaký to je pro vás pocit, když je nemáte?**

Pro mě je to životní fakt a realita, takže o tom moc neuvažuju. Beru to, jak to je. Nepříjemné to bylo třeba při tělocviku nebo fotbale, kdy jsem utřil pár šrámů. Jednu chvíli jsem nosil protězu pravé ruky, ale zjistil jsem, že mě víc omezuje, než pomáhá. Žiju tedy bez ní a po dalších možnostech nepátrám.

• **Co říkali rodiče na to, že jste se rozhodl pořídít si řidičák v autoškole pana Pemla? I on samotný byl vaší žádostí poněkud zaskočen...**

Chtěl jsem řídit auto i bez toho, že to pro mě v té době byla praktická nutnost. Když bych měl cestovat každý den do školy a zpátky autobusem nebo vlakem, bylo by to pro mě velice náročné a vyčerpávající. A rodiče? Ti mě v mém rozhodnutí podporovali. Na řízení se mi už tehdy nejvíce líbilo to, že člověk při něm musí spoléhat na vlastní schopnosti, musí samostatně myslet a jednat a má zcela konkrétní míru zodpovědnosti za sebe i další účastníky silničního provozu.

• **Jak řízení auta nohama vůbec probíhá? Určitě musí mít nějaké speciální úpravy... A navíc ten posez s nohama na volantu, nemáte potíže s křečemi v břiše nebo s dýcháním?**

Auto je vybavené automatickou převodovkou. Místo pedálů má uzpůsobené páky na nožní ovládání a směr jízdy určuju levou nohou pomocí koule, kterou mám upevněnou na volantu. Druhou no-

hou ovládám páčku plynu a brzdy. Řídím naboso, v zimě nosím tenké ponožky, abych měl cit. Pásy si zapínám nohou a pomáhám si při tom pravým pahýlem a zuby. Žádné problémy s dýcháním nebo křečemi nemám. Jak říkám, od malička jsem zvyklý všechno dělat nohama. Takže ani nemusím dělat žádná posilovací či strečinková cvičení, abych si v nich zachoval cit či pružnost.

• **Jak probíhala vaše výuka v autoškole?**

Myslím, že autoškola je obtížná pro každého, ať je zdravý nebo postižený. Ale přistupoval jsem k tomu zodpovědně a po pár hodinách na cvičišti jsem přesvědčil i pana Pemla, že to se mnou může zkusit v běžném provozu. Když mi bezpečnostní komisař vydával řidičák, musel vědět, že nebezpečný ostatním řidičům nejsem. Dnes už jsem dost vyježděný, takže nemám pocit, že by mě při řízení cokoli stresovalo nebo že bych se měl obávat nějaké složité dopravní situace. Tankuju si sám. Když mám spolujezdku, někdy jej požádám, zda by to neudělal sám, ale to se stává velmi zřídka.

• **A co ostatní řidiči, podivují se, když vás vidí řídit? Nebo policisté při dopravní kontrole?**

Já se věnuji řízení, takže ostatní řidiče nesleduju, i když samozřejmě vnímám nějaký zájem nebo zvýšenou pozornost. Zatím jsem žádný incident neměl, policijní hlídka mě několikrát stavěla a vždycky to proběhlo bez problémů.

• **Když jste předváděl novinářům a televizi jízdu nohama, nedostal jste třeba nabídku na nějakou marketingovou akci?**

Tehdy se o mně dozvěděla média, oslovila mě a celou akci zorganizovala. Nebyl to tedy můj nápad, abych se zviditelnil. Z toho vyplývá i odpověď na druhou část otázky: sám o podobné věci

neusiluju a ani mě nikdo tímto způsobem neoslovil.

• **V cizině je poměrně běžné, že lidé s postižením, kteří něco dokázali, se žijí třeba jako motivační řečníci...**

Ani tahle životní cesta mě neláká.

• **Vy také rád malujete...**

Už na základní škole se mi líbila výtvarná výchova. Postupně jsem se docela dobře naučil malovat nohama. Hodně se mi líbí krajinky.

• **Máte asistenčního psa Darinku. V čem vám nejvíc pomáhá a cvičíte ji dál v nových dovednostech?**

Mám ji dlouho. Letos jí bylo už 14 let, tak už ji nechávám, aby měla ve svém stáří klid. A případného nového psa po jejím odchodu neřeším.

Eva Csölleová a Vítek Formánek

Jakub Tomeš dělá všechno od malička nohama.

Foto: DENÍK – Luboš Janiček

Jakub Tomeš

Foto: Jaroslav Krčál a archiv rodiny